

EXPERIMENTEEL PROTOCOL

betreffende de organisatie van het gecoördineerde beheer van grensoverschrijdende luchtvervuiling op het grondgebied van de Eurometropool Rijsel-Kortrijk-Doornik

---

Sinds enkele jaren worden regelmatig episodes met verhoogde luchtvervuiling vastgesteld op het grondgebied van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai. Dit kan gevolgen hebben voor het Frans-Belgische grensgebied wanneer tijdelijke maatregelen opgelegd worden. De regio Hauts-de-France, het Waalse Gewest en het Vlaamse Gewest hebben elk een plan om de luchtvervuiling te bestrijden. Elke regio heeft een specifieke aanpak ontwikkeld wanneer zich een luchtvervuilingspiek voordoet, waarbij informatieverstrekking een belangrijke rol speelt. De voorzieningen voor overleg over en uitvoering van de communicatiemaatregelen moeten gesystematiseerd worden door middel van contacten tussen de verschillende interveniënten, om een efficiëntere samenwerking in het grensoverschrijdende gebied te organiseren.

De overeenkomstsluitende partijen willen deze doelstellingen omzetten in een grensoverschrijdend protocol.

*
*   *
*

De Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu / Cellule Interrégionale de l'Environnement (IRCEL-CELINE), vertegenwoordigd door dhr. Frans Fierens, administratief directeur,

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), vertegenwoordigd door, dhr. Bernard De Potter, administrateur-generaal

De Service Public de Wallonie, vertegenwoordigd door dhr. Simon RIGUELLE, Directeur van het CRC-W,

L'Agence wallone de l'Air et du Climat (AwAC), vertegenwoordigd door dhr. Stéphane COOLS, voorzitter a.i.

En de Zone de Défense et de Sécurité Nord, vertegenwoordigd door dhr. Michel LALANDE, Prefect van de Zone de Défense et de Sécurité Nord, prefect van de regio Hauts-de-France, Prefect van Le Nord,

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1: Doel van het protocol

Het doel van dit protocol bestaat erin de voorwaarden en modaliteiten te bepalen voor de samenwerking tussen de ondertekenende partijen in het kader van de voorbereiding en het beheer van episodes met grensoverschrijdende luchtvervuiling.

De uitvoering van dit gecoördineerde antwoord is er met name op gericht de volgende gemeenschappelijke doelstellingen te realiseren:

- Europese informatie- en alarmprempels voor fijnstof aanbevelen in het kader van de toekomstige herziening van de Europese richtlijn inzake luchtkwaliteit ;
- De modaliteiten bepalen om de overheden en de bevolking te informeren;
- Informatie verschaffen over de maatregelen inzake wegverkeer en residentiële verwarming en deze gericht op de industrieën en landbouwers in het grensoverschrijdende gebied.

Artikel 2: Toepassingsgebied van het protocol

Dit protocol is van toepassing op het grondgebied van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai voor het nemen van experimentele grensoverschrijdende maatregelen om luchtvervuiling te bestrijden.

Artikel 3: Identificatie van de organisaties

Elke partij verbindt zich ertoe om, ten behoeve van de andere en met het oog op vereenvoudiging en leesbaarheid, structuren te identificeren die opdrachten van dezelfde aard uitvoeren:

		Wallonië	Vlaanderen	Frankrijk / Zone Nord
OPDRACHTEN	Verwachtingen	IRCEL-CELINE		ATMO
	Activering van de informatie- en alarmprempels	IRCEL-CELINE (Coördinatieprotocol voor periodes van verhoogde luchtverontreiniging tussen het Vlaamse, Waalse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest en IRCEL)		
	Beslissing	AWAC + CRC-W IRCEL-CELINE	VMM IRCEL-CELINE	Zoneprefect Departementsprefect
	Actie			
	Beheer	AwAC + CRC-W	VMM	COZ / COD
	Communicatie	AWAC + kabinet minister van Leefmilieu IRCEL-CELINE	IRCEL-CELINE VMM	SRCI
	Informatie naar de partners van de Eurometropool	EGTS Lille-Kortrijk-Tournai		

Deze structuren moeten afhankelijk van de vereiste opdracht als unieke toegangspunten fungeren.

Artikel 4: Identificatie van de drempels

Er is een vergelijkende tabel opgesteld voor het beheer van de vervuilingsspieken in de grensoverschrijdende zone tussen Frankrijk en België, die als bijlage bij dit protocol gevoegd is.

Artikel 5: Modaliteiten voor uitwisseling van informatie

De partijen verbinden zich ertoe de uitwisseling van informatie, die essentieel is voor de voorbereiding en het beheer van luchtvervuilingspieken, te faciliteren.

Daarvoor zullen ze onderling de vervuilingsspiekplannen voor de bestrijding van luchtvervuiling uitwisselen die op hun grondgebied van kracht zijn, evenals elk element waarmee de andere overeenkomstsluitende partijen beter kunnen anticiperen op de gebeurtenissen.

Op dezelfde manier zullen ze de organigrammen en de contactgegevens van de structuren die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de procedures doorgeven, waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen de niveaus voor strategische coördinatie en de operationele niveaus.

De partijen komen overeen de beschikbare informatie te verzenden zodra de kans bestaat dat een naburige regio getroffen wordt.

Het gaat dan met name om informatie met betrekking tot:

- Luchtkwaliteitsvoorspellingen van ATMO
- Luchtkwaliteitsvoorspellingen van IRCEL-CELINE
- Kennisgevingen van het CRC-W
- Besluiten betreffende verkeersmaatregelen
- Besluiten betreffende de maatregelen met betrekking tot de residentiële, landbouw-, industriële en tertiaire activiteiten

Er is een lijst van contactpersonen als bijlage bij dit protocol gevoegd (de correspondenten kunnen wijzigen; er zal een regelmatige update uitgevoerd worden).

Artikel 6: Modaliteiten voor grensoverschrijdende coördinatie

De ondertekenende partijen zorgen ervoor dat ze in staat zijn om, wat de strategische instanties betreft, de praktijk van telefonische conferenties of videoconferenties uit te breiden door systematisch de overheid van de naburige regio uit te nodigen, zodra de kans bestaat dat deze getroffen wordt door de geldende maatregelen.

Artikel 7: Communicatie

De bevoegde diensten op het gebied van voorlichting, vermeld in artikel 3, kunnen feitelijke informatie verstrekken, zoals verkeersbeperkingen en maatregelen in verband met de industriële of landbouwactiviteiten.

De communicatie zelf blijft de verantwoordelijkheid van elke regio volgens de eigen organisatie, en moet indien nodig het voorwerp uitmaken van overleg met de aangrenzende regio. Als de omstandigheden dat vereisen, kan het overleg gezamenlijk gebeuren onder de vleugels van de betrokken ondertekenende partijen en met de steun van de EGTS Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai.

Artikel 8: Duur van het protocol

Dit protocol wordt gesloten voor een periode van een jaar vanaf de ondertekening ervan door de partijen. Tenzij een van de partijen het protocol uiterlijk 3 maanden vóór de vervaldatum ervan per brief aan de andere partijen opzegt, kan het stilzwijgend verlengd worden voor een periode die gelijk is aan de oorspronkelijke duur.

Deze verlenging zal gewijzigd of aangepast kunnen worden door middel van een schriftelijke overeenkomst in de vorm van een door de partijen ondertekend aanhangsel.

*

*   *

Opgemaakt te Kortrijk in zeven originele exemplaren, in het Frans en het Nederlands,
op 16 september 2020,

**De Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu / Cellule Interrégionale de l'Environnement
(IRCEL-CELINE)**

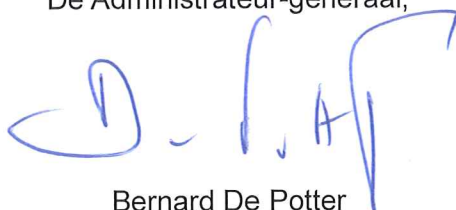
De Administratief Directeur,

Frans Fierens

De Vlaamse milieumaatschappij (VMM)

De Administrateur-generaal,

Bernard De Potter

Le Centre régional de Crise du Service Public de Wallonie

De Directeur,

Simon RIGUELLE

L'Agence wallonne de l'Air et du Climat (AwAC)

De Voorzitter a.i.,

Stéphane COOLS

De Zone de Défense et de Sécurité Nord

Stafchef van de EMIZ,

Thierry LAHOUSOY

**De Prefect van de Zone de Défense et de Sécurité Nord,
prefect van de regio Hauts-de-France
en prefect van Le Nord,**

Michel LALANDE

in de aanwezigheid van :

**Gouverneur
van de Provincie West-Vlaanderen,**

Carl DECALUWÉ

Bijlage 1: Vergelijkende tabel voor het beheer van de vervuilingsspieken in de grensoverschrijdende zone tussen Frankrijk en België:

	FRANKRIJK	BELGIË	
		Wallonië	Vlaanderen
Betrokken zones	Zone de Défense et de Sécurité Nord	Regio	Regio
Bevoegdheden	Zoneprefect / Departementsprefect	Regionaal niveau: Service Public de Wallonie (AwAC) Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu / Cellule Interrégionale de l'Environnement (IRCEL-CELINE)	Regionaal niveau: De Vlaamse milieumaatschappij Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu / Cellule Interrégionale de l'Environnement (IRCEL-CELINE)
Informatie- en alarmdrempels	PM10: - Drempel lager dan 50 µg/m ³ : geen maatregelen - Drempel hoger dan 50 µg/m ³ : informatie en aanbevelingen - Drempel hoger dan 50 µg/m ³ gedurende twee opeenvolgende dagen: verplichte maatregelen op de 2e en/of de 3e dag - Drempel hoger dan 80 µg/m ³ : verplichte maatregelen	PM10/PM2.5: Informatiedrempel: de informatiedrempel is dezelfde voor de twee regio's. de informatiedrempel wordt bereikt wanneer het voortschrijdend gemiddelde van de afgelopen 24 uur hoger is dan 50 µg/m ³ voor PM10 of 35 µg/m ³ voor PM2.5, en deze concentraties naar verwachting nog ten minste 24 uur zullen aanhouden.	
		Dit voortschrijdend gemiddelde wordt berekend op basis van de stations ten noorden van de vallei van de Samber en de Maas.	Dit voortschrijdend gemiddelde wordt berekend op basis van alle meetstations van het luchtmeetnet van het Vlaamse Gewest. Wanneer de informatiedrempel geactiveerd wordt, heeft dat in Vlaanderen tot gevolg dat het 'stookadvies' (advies om geen houtverwarming te gebruiken) afgekondigd wordt.
		PM10/PM2.5: Alarmdrempel: de alarmdrempel is dezelfde voor de twee regio's. De alarmdrempel wordt bereikt wanneer voorspeld wordt dat de PM10-concentraties in de lucht 70 µg/m ³ of de PM2.5-concentraties 50 µg/m ³ zullen overschrijden, als gemiddelde waarde in de betrokken regio en gedurende 2 opeenvolgende dagen. De alarmfase wordt meestal voorafgegaan door een pre-alarm. Wanneer de alarmdrempel geactiveerd wordt, heeft dat tot gevolg dat er op regionaal niveau maatregelen genomen worden. Het Waalse plan voorziet een tweede drempel naar gelang van de PM10-concentratieniveaus, die cumulatieve acties tot gevolg heeft. Alarmdrempel 2 is vastgelegd op 150 µg/m ³ PM10.	
Bestaande plannen	Specifieke bepalingen van ORSEC zone Nord Bestrijding van de vervuiling van de omgevingslucht (besluit van 27/03/2017)	Plan Air Climat Énergie (PACE 2016-2020) Procedure van het actieplan tijdens vervuilingsspieken ten gevolge van fijnstof	Smog 90 km/u: https://www.vlaanderen.be/mobiliteit-en-openbare-werken/duurzame-mobiliteit/smogalarm-maximaal-90-km-per-uur-op-autosnelwegen Stookadvies: https://www.vmm.be/lucht/luchtkwaliteit/stookadvies

Bijlage 2 : Operationele grensoverschrijdende lijst met contactgegevens – –Luchtvervuilingspieken

Opgepast: Systematisch telefoonoproepen vóór het verzenden van e-mails!

	FRANKRIJK	VLAANDEREN	WALLONIE
OVERHEID	<p>Préfet van Nord, van de Région Hauts-de-France, van de Zone de défense et de sécurité Nord en gedelegeerd Prefect van la Défense et la Sécurité :</p> <p>Adres: 2, rue Jacquemars Gielée 59039 Lille Cedex</p> <p>Telefoon : +33 (0)3 20 30 59 59 24u/24 7d/7 Fax : +33 (0)3 20 30 52 58 24u/24 7d/7</p>		
CRISISBEHEER	<p>Centre Opérationnel Zonal (COZ) Nord:</p> <p>Telefoon : +33 (0)3 20 30 50 47 24u/24 7d/7 Fax : +33 (0)3 20 30 50 61 24u/24 7d/7 coznord@interieur.gouv.fr 24u/24 7d/7</p>	<p>Crisiscentrum van de Vlaamse Overheid</p> <p>Telefoon : + 32 (0)2 217 01 12 24u/24 7d/7 ccvo@vlaanderen.be 24u/24 7d/7</p>	<p>Centre régional de Crise de Wallonie (CRC-W) :</p> <p>Telefoon permanente: +32(0)81 256 14124u/24 7d/7 Fax: +32 (0)81 256 145 24u/24 7d/7 permanence.crisis@crc.gov.wallonie.be 4u/24 7d/7</p>
VEILIGHEIDSDIRECTIE	<p>Direction des sécurités:</p> <p>GSM : + 33 (0)6 82 80 29 42 24u/24 7d/7 pref-siracedpc-astreinte@nord.gouv.fr</p>		
WEER	<p>Centre Météo Interrégional de Lille :</p> <p>Telefoon : +33 (0) 20 67 66 42 npreviexp@meteo.fr</p>		

	FRANKRIJK	VLAANDEREN	WALLONIE
LUCHTKWALITEIT	<p>ATMO Haut-de-France :</p> <p>Telefoon : +33 (0)3 59 08 37 30</p> <p>Oproepdienst : +33 (0)6 76 41 28 61</p> <p>astreinte@atmo-hdf.fr</p>	<p>VMM</p> <p>Katrien Smet</p> <p>+32 53 726 573</p> <p>GSM : +32 473 99 99 28 70</p>	<p>Agence wallonne de l'Air et du Climat</p> <p>Adres: 7 avenue Prince de Liège – 5100-Jambes</p> <p>Telefoon: +32 (0) 476 25 71 60</p> <p>Fax: +32 (0)81 33 59 32</p> <p>benoit.debast@spw.wallonie.be</p> <p>info-airclimat@wallonie.be</p>
		<p>IRCEL-CELINE, Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu-Cellule interrégionale de l'environnement</p> <p>92-94 Gaucheretstraat 1030 Brussel</p> <p>Tel : 02/227 57 01 (NL) 02/227 57 02 (FR)</p> <p>E-mail : smog@irceline.be</p> <p>www.irceline.be</p> <p>Contactpersonen :</p> <p>Dhr. Frans Fierens (NL)</p> <p>+32(0)2/227.56 71 - +32(0)2/227.57.01 - +32(0)494 62 91 40</p> <p>Dhr. Philippe Maetz : (FR)</p> <p>+32(0)2/227.56.78 - +32(0)2/227.57.02 - +32(0)473/84.35.75</p>	
VERKEER	<p>Cellule vigilance routière :</p> <p>Telefoon : +33 (0)3 20 30 51 08</p> <p>pref-cellule-vigilance-routiere-zonenord@interieur.gouv.fr</p>	<p>Vlaams Verkeerscentrum :</p> <p>Mogelijkheid om bij hoogdringendheid te passeren via PEREX</p> <p>Telefoon: +32 3 443 63 69 24u/24 7d/7</p>	